

Mir haten elo d'Geleeeënheet, iwwer Gemengen ze schwätzen, mir féieren och dës Debatt weider iwwer Gemengen a mir hunn als ADR geduecht, et ass vläicht eng gutt Geleeeënheet, fir e Sujet an Erënnung ze ruffen, deen awer all d'Parteien ëmmer erëm uschwätzen, deen eis all beschäftegt: Dat ass d'Trennung vun de Mandater.

Well mir hunn e Superwaljoer, mir wëssen, mir hunn elo Gemengewalen den 11. Juni a mir hunn dann am Oktober Chamberswalen, eng Geleeeënheet, wéi um Tablett presentéiert, fir dat ëmzesetzen, wat all Partei am Laf vun der Zäit ëmmer erëm betount a verspricht: Wéi wichteg et ass, déi eng Mandater vun deenen aneren ze trennen.

(Interruption)

Maja, merci. A mir hunn och net nëmme gesinn, wéi gesot, datt d'Parteien alleguer, souwäit ech weess – mir hunn dat e bëssen nogelies an deenen engen oder anere Programmer –, de Prinzipp ëmmer erëm betount hunn, mee och am Regierungssaccord vun 2013, mir hunn en och hei zitéiert an dëser Resolutioun, och 2018, ass souguer e genauen Zäitplang dann ugekënnegt, wéini d'Regierung sech da wëll där Saach dann endlech unhuelen.

An do steet am Accord de coalition: „Après l'adoption de la nouvelle Constitution“, an esou weider, maache mer dat dann, da këmmere sech d'Regierungsparteien. An et ass zwar elo net zu der Freed vun der ADR, mee et ass nun emol eng Tatsaach, datt déi nei Constitutioun adoptéiert ass. An do hu mer geduecht, dat ass den Abléck, fir den Theema hei ze etabléieren an dann d'Glawierdegkeet vun der Politick, vun där mer jo alleguer schwätzen, ze beweisen, doduerch datt mer eng Resolutioun etabléieren, déi eigentlech de Wee weist.

Déi Leit, déi e Buergermeeschter- oder Schafferotsmandat unhuelen no de kommunale Walen, déi sollen op hire Sëtz an der Chamber verzichten – well dat ass jo da logesch, dat ass eng Mandattrennung – respektiv Leit, déi dann awer mat a Wale ginn, e Recht, dat se natierlech hunn, an e Chambersmandat kréien an dat unhuelen, déi kënnen am Oktober dann op hirt Gemengemandat verzichten. An dann hätte mer dat, wat mer alleguer de Leit ëmmer erëm versprach hunn, nämlech eng Trennung vun de Mandater. Duerfir brauch et kee Gesetz, duerfir brauch et einfach politesch Glawierdegkeet an dee feste Wëllen, dat ëmzesetzen, wat, sou wäit mir wëssen, all Parteien heibannen de Leit ëmmer erëm versprach hunn. Also: Loosse mer net driwwer schwätzen, loosse mer et maachen!

Ech soen Iech Merci.

Résolution

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, datt

– sämtlech Parteien an de vergaangene Joren eng Trennung vun Deputéierten- a Schafferotsmandater gefuerdert hunn an dëse Projet souwuel 2013 wéi och 2018 am jeeweilege Koalitionsaccord festgehalen gouf,

sou heescht et am Koalitionsaccord vun 2013:

– „Les conditions [...] de l'interdiction du cumul du mandat de députés avec des fonctions électives aux échelons tant européen que local seront déterminées“,

a schliisslech am Accord vun 2018:

– „Le projet de Constitution prévoit la possibilité d'étendre l'incompatibilité du mandat de député à d'autres mandats politiques. Après l'adoption de la nouvelle Constitution les partis de la coalition vont s'atteler à revoir le statut légal

du bourgmestre et des échevins. Un large consensus sur les modalités de l'introduction d'une règle de non-cumul de mandats locaux avec celui de député sera recherché“,

d'Chamber vun den Deputéierten

ass sech bewusst, datt

– déi nei Verfassung elo adaptéiert ass an domat d'Konditioun vum Koalitionsaccord vun 2018 erfüllt ass,

recommandéiert, datt

– hir Memberen, déi op Basis vum Resultat vun de Gemengewale vum 11. Juni 2023 eligibel fir e Buergermeeschter- oder Schafferotsmandat ginn, dëst Mandat entweeder net unhuelen oder op hire Sëtz an der Chamber verzichten.

(s.) Fernand Kartheiser.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser.

10. 8025 – Projet de loi portant fusion des communes de Bous et de Waldbredimus

Mir kommen elo zum leschte Punkt vum Ordre du jour vun haut, de Projet de loi 8025 iwwert d'Gemengefusioun vu Bous a Waldbriedemes. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An de Rapport vum dësem Projet de loi ass nach eng Kéier den honorabelen Här Carlo Weber. Här Weber, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Égalité entre les femmes et les hommes

M. Carlo Weber (LSAP), rapporteur | Här President, Madamm Minister. Da kéime mer dann zu där nächster Koppel. Beim Projet de loi 8025 geet et och ëm eng Fusioun, an zwar déi vun de Gemenge Bous a Waldbriedemes aus dem Kanton Réimeche.

Ech zitieren hei eis Madamm Inneministesche elo kuerz aus dem Interview op RTL: „Eng Fusioun vu Gemenge muss vun de Leit selwer kommen, den Espirit vun enger Fusioun, dass d'Leit dat gären hätten. D'Leit mussen dat spieren a liewen.“

Déi zwee Gemengeréit hunn de 6. September 2018 respektiv de 4. Oktober 2018 decidéiert, dass sollten éischt Gespréicher en vue vun enger Fusioun opgeholl ginn an dass e Programm dofir sollt ausgeschafft ginn. Bous a Waldbriedemes schaffen haut ewell a fënnef Syndikater zesummen. Den Entworf vum Fusiounsprogramm gouf der Madamm Inneministesche den 20. Mee 2021 virgestallt. Den 9. respektiv de 25. November 2021 hunn déi zwee Gemengeréit decidéiert, e Referendum zu där geplangter Gemengefusioun ze organiséieren.

Heizou gouf och eng Broschür un all Haushalt verdeelt. Wat ech hei ganz sympathesch fonnt hunn: Hei koume sämtlech Leit aus dem Gemengerot zu Wuert. Ech hunn der e puer hei erauszitert an hei schreiwe se zum Beispill: „Liewenswäerter erhalen a virun ausbauen, d'Veräiner an d'Integratioun weider a méi staark fërderen“, „Transparenz a grouss Biergerbedeelegung sollen och an där neier Gemeng Prioritéit hunn“, „duerch d'Fusioun méi staark, dat bedeit méi groussen Drock och fir eng Ëmgeungsstrooss“, „de Bierger kritt besser Servicer ugebueden, zum Beispill d'Landwirtschaft an d'Wënzer, déi an dësen Zäiten eng fair Ënnerstëtzung brauchen“, „länger Öffnungszäiten an eise Verwaltungen“, „verbessert Liewensqualitéit an alle Beräicher“ – deemno ganz positiv Ënnerstëtzung hei vun de Membere vum Gemengerot.

De 17. März 2022 ass eng gemeinsam Informatiounsversammlung organiséiert ginn, un där och d'Madamm Inneministesche souwéi Verrieder vum Syvicol deelgeholl hunn. D'Bierger sinn do ënner

anerem iwwert déi finanziell Ënnerstëtzung vum Staat fir d'Projeten informéiert ginn, déi mat deene Gelder solle realiséiert ginn. Dës Projekte goufen an dësem Projet de loi opgeléicht.

Als Éischt soll en neit Gemengenhais zu Waldbriedemes gebaut ginn. Zu Trënteng kréien d'Gemengenaarbechter den Atelier communal ausgebaut a moderniséiert. De fréiere Presbytère zu Waldbriedemes gëtt zu engem Centre culturel ëmgebaut.

Wann déi nei Gemeng fäerdeg ass, ginn déi besteënd Gemengenhaiser vu Bous an Trënteng zu Veräinszenteren ëmgebaut. Dat fréiert Paschtoueschhaus zu Trënteng gëtt ëmgebaut zu enger Crèche. De Sport- a Kulturzentrum zu Bous gëtt vergréissert.

Als leschte Punkt steet am Gesetzesprojet, dass déi al Schoul zu Waldbriedemes an d'Gebailchekeete wäert integréiert ginn, déi fir d'Verwaltung a fir kulturell Aktivitéite benotzt ginn.

No der Informatiounsversammlung gouf den 3. Abrëll de Referendum organiséiert. Opgrond vun deem positive Resultat hunn d'Gemengeréit vun deenen zwou Gemengen den 28. Abrëll respektiv de 5. Mee 2022 definitiv festgehalen, datt et ab dem 1. September 2023 dann zur Fusioun soll kommen.

Déi nei Gemeng dréit den Numm Bous-Waldbriedemes. Den 8. Juni 2022 huet d'Madamm Inneministesche dëse Projet de loi deposéiert. Well d'Dispositiounen am Text zu engem gudden Deel déi selwecht si wéi am Projet de loi 8003, huet d'Regierung den 1. August 2022 och dësen op deene selwechte Punkten amendéiert, déi bei deem anere Projet vum Staatsrot kritiséiert gi waren.

De Staatsrot huet deemno just en Avis musse maachen iwwert den amendéierte Projet. Dësen Avis krute mer den 23. Dezember. Den Avis, dee generell positiv ass, huet eng Rei Propose gemaach, ënner anerem zum Siège vun där neier Gemeng. Effektiv gesäit de Projet de loi vir, dass an enger éischter Etapp de Sëtz vun der Gemeng zu Bous ass, bis dat neit Gemengenhais zu Waldbriedemes fäerdeg ass.

(Interruption)

Dann huet de Gemengerot eng Deliberatioun, fir de Sëtz vun der Gemeng Waldbriedemes ze verleeën.

De Syvicol huet säin Avis den 18. Juli 2022 virgeluecht, wou en am Prinzipp nach emol eng Ënnerstëtzung fir d'Fusiounen am Allgemengen a fir déi vu Bous a Waldbriedemes am Speziellen ënnersträicht.

Wéi geet et virun? Gi mer dervun aus, datt mer d'Gesetz elo stëmmen, sou wéi bei der Fusioun vun de Gemenge Groussbus a Wal, gëllt och an dësem Fall eng Iwwergangsperiod, während där déi nei Gemeng an zwou Sektionen ënnerdeelt ass, déi dem aktuellen Territoire vun de Gemengen entsprechen. En neie Gemengerot vun eelef Membere gëtt den 11. Juni 2023 gewielt, sechs vun deene Gemengeréit verrieden d'Sektionen Bous a fënnef Gemengeréit verrieden d'Sektionen Waldbriedemes.

De Schafferot setzt sech zesummen aus dem Buergermeeschter an dräi Schäfte, woubäi jeeeweils zwee Gewielter aus enger Sektion kommen. D'Fusioun trëtt den 1. September 2023 a Kraaft an dat ass och de Moment, wou deen neie Gemengerot seng Aarbecht opëhlt.

Ab de Gemengewale vun 2029 gëtt d'Zuel vun de Conseillere respektiv vun de Membere vum Schafferot erëm no deenen übleche Modalitéite festgeluecht. Gewielt gëtt an där Iwwergangsperiod nom Majoritéitssystem, duerno gëllen déi allgemeng Bestëmmunge vum Walgesetz.

De Gesetzesprojet enthält hei och Bestëmmunge fir d'Personal vun deenen zwou Gemenge fir sécherstellen, datt d'Leit vun der neier Gemeng iwwerholl ginn. Si sinn dann zoustänneg an der Gemeng Bous-Waldbriedemes, fir am Moment net grad ..., si steieren awer op 3.000 Awunner hin, op enger Fläch vu 27,99 Quadratkilometer.

Domat wier ech hei um Schluss och vun dësem Rapport. Jidderengem nach villmools merci, deen un dësem Dossier matgeschafft huet. Villmools merci och un d'Kollegen aus der Kommissioun. Villmools merci och un d'Beamten. Ech gesinn, et sëtzt och eng Partie hei op der Tribün an d'Buergermeeschtere sinn och do vertrueden, den Här Carlo Kütten an den Här Thomas Wolter. Hinnen och villmools merci. Ech mengen, si sinn och ganz aktiv gewiescht an dësen Dossieren. Nëmme esou konnt dës Fusioun entstoen.

Dann, ab dem 1. September si mer dann elo bei just nach 100 Gemengen. Dat soll awer elo keng Brems sinn. 100 ass eng schéin Ziffer, fir weider Fusiounen hei ze ënnerstëtzen! Ech kommen och aus enger Fusiounsgemeng, aus der Gemeng Wëntger, an ech kann Iech soen, do ass d'Liewensqualitéit ganz gutt an d'Fusioun huet do hir Friichte gedroen!

An deem Sënn nach eng Kéier all Guddes fir déi nei Gemeng Bous-Waldbriedemes. Wéi gesot, mir steieren elo op 100 Gemengen zou a weider Fusiounen si wëllkomm. Merci fir Är Opmerksamkeet an ech ginn natierlech den Accord vun der LSAP zu dësem Projet.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen dem Här Rapporteur Carlo Weber villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, den honorablen Här Michel Wolter.

Discussion générale

M. Michel Wolter (CSV) | Här President, léif Kollegen, esou wéi am Projet virdrun, wou ech mer erlaabt hat, e puer méi grondsätzlech Iwwerleeungen zur Fro vun der Gemeengefusiounen ze maachen, wëll ech och an dësem Projet deenen zwou Gemenge vu Bous a Waldbriedemes felicitéiere fir déi Initiativ, déi se geholl hunn, dee Courage, dee se och haten, fir sech hire Leit ze stellen, mat de Leit ze diskutéieren an zu engem Ofschloss ze kommen.

Dat ass e Wee, deen ee roueg kéint goen. Dee Wee ass an de 70er-Jore bei véier Fusiounen net gaange ginn. Den Här Engelen huet doriwwer geschwat. Ech kennen dee Wee, deen deemools gaange ginn ass. Dat war den Inneminister, den Här Wohlfart, deen eng nei Kaart wollt zeechnen. Do waren am Ufank eigentlech 37 Gemenge virgesinn, déi sollte geschafe ginn. Dat heescht, d'Iddi, fir eist Land administrativ op aner Faiss ze setze wéi déi vum Napoleon, déi gëtt et scho säit enger Rei vu Joren a Joerzénge an der Lëtzeburger Politik.

Ech hat virdrun net déi Fusioun ugeschwat, déi fir mech eigentlech déi wichtegst an der Geschicht vun eisem Land war an iwwert déi ganz weineg geschwat gëtt, déi awer, wa se net virun 103 Joer geschitt wier, eist Land an eng Situatioun bruecht hätt, dass mer eng Haaptstad gehat hätten, déi sech vum Bockfiels bis bei d'nei Avenue, vläicht e bësse weider, ausgestreckt hätt. Dat heescht: Scho virun 103 Joer hu Leit sech beienee gesat, hu mateneen diskutéiert an hu sech d'Fro gestallt, wa mer e moderne Staat wëlle sinn a wa mer eng Haaptstad wëllen hunn, déi derwäert ass, muss mer dann net aus deem Perimeter, deen eebe vum Napoleon geschafe ginn ass, erausgoen. A sou sinn d'Fusiounen vun Hamm, Rollengergronn, Hollerech mat Lëtzebuerg entstanen a vun Eech mat Hollerech.

Déi éischt hunn ech elo net gelies, mee déi zweet aus dem Joer 1920 hunn ech gelies. An ech hat et net gegleeft, wéi ech et gelies hunn. Deemools ass schonn e Referendum gemaach ginn. Dat heescht, d'Leit vun Eech, déi hunn doriwwer ofgestëmmt, ob se wëlte bei d'Stad Lëtzebuerg bäigeschloe ginn oder net an hunn an engem Referendum positiv doriwwer ofgestëmmt.

Dat kéint eng Prozedur an e Wee sinn, déi ech beschriwwen hunn. Ech hu keen ..., ech hu keng Prozedur beschriwwen, déi a Stee gemeesselt ass. Mäin Opruff ass deen, dass mer e Wee, dee mer, mengen ech, alleguerlees gesinn, wa mer éierlech mat eis selwer sinn, dass mer deen no den nächste Wale weidergi mam Zil, e modernt Land ze kréien.

Eng Diskussioun kann ee provozéieren. D'Enn kann op sinn. D'Modalitéiten, wéi een dat mateneen diskutéiert, déi kënne variabel sinn. Do gëtt et keng A-priorien. Mee fir ze mengen, datt et just nom Wee geet, deen d'Madamm Ministesch beschriwwen huet, nämlech deen, dass eigentlech d'Initiativ aus dem Lokale misst kommen, fir deen dote Wee ze beschreiwen, dee Wee, also déi Iddi, déi deele mir als CSV net. A mir wäerten an eisem Walprogramm op jidde Fall an déi Richtung plädéieren.

Dat gesot, nach eng Kéier: Deenen zwou Gemengen an hire Vertrieder felicitéiere mer fir déi Initiativ. Ech weess, dass et e Wee ass, dee vill Courage verlaangt, mee et ass esou wéi de Rapporteur et elo gesot huet: Heiansdo féiert de Courage och no enger Rei vu Joren zur Erkenntnis, datt een an engem gewëssene Moment Courage gebraucht huet an dass een duerno ni méi op dat wëilt zrëckkommen, wat ee fréier eng Kéier hat. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Wolter. An da wier et um honorablen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Gilles Baum (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Als Alleréisch geif ech gären dem Rapporteur, dem Carlo Weber, Merci soe fir säin ausféierleche Rapport an och de Gemengeresponsablen aus deenen zwou Gemengen, aus der Gemeng Bous an aus der Gemeng Waldbriedemes felicitéiere fir dee Schrëtt, dee se decidéiert hunn, zesummen ze goen, fir déi Fusioun, déi mer haut um legislative Wee ofschléissen, mateneen anzegoen.

Als Bouf, ech schwätzen elo vun Ufank bis Mëtt der 80er-Joren, hunn ech ganz vill Zäit zu Muttert bei menger Famill verbruecht. A wa mir bei de Bauer gaange sinn, da si mer an den Dall gaangen. An den Dall, dat wësst Der natierlech do uewen, dat war den Trëntenger Dall. A mäi Cousin an ech, déi mir herno eisen Horizont iwwert d'Réimecher Strooss erweidert hunn, hunn alleguerlees relativ séier déi kleng Dierfercher der Rei no do kennegeléiert: Ierseng, Trënteng, Réid, Aassel bis erof op Bous. Awer déizäit gouf et dee grouesse Rond-point nach net, deen haut zu Bous ass, deen eriwuer op Welfreng an erop op Réimech féiert, dee gouf et déizäit nach net.

Haut officialiséiere mer also déi Fusioun, déi vun de Leit aus deenen zwou Gemenge matgedroe ginn ass. Den Här Weber huet eis et zwar net gesot, zu Bous waren op den 31. Dezember dëst Joer (vuillez lire: den 1. Januar 2022) 1.688 Leit ugemellt an zu Waldbriedemes 1.265. A mir wäerten dann do och iergendwann – mir si jo elo scho ganz no un deenen 3.000 Awunner – op de Proporzsystem kippen. An do wëilt ech da vläicht hei och eng Kéier mäin Hutt an de Réng geheien, ob mer eis net sollen – déi Leit, déi an der nächster Legislaturperiod hei wäerte sëtzen – awer eng Kéier Gedanke maachen, ob déi Zuel vun 3.000 Leit nach adequat ass.

Also ech hunn eng Kéier an enger Gemeng gehollef, fir Leit sichen ze goen: 3.000 Awunner, 4 Lëschte mat 11 Leit, du bass 44 Kandidat siche gaangen. Ech muss Iech soen, c'est pas très très facile.

Wann een e bëssen als Ostdeputéierten, a mir hunn der jo siwen heibanne mat de Ministeren, duerch de Réimecher Kanton kënnt, da gëtt et zwee Evenementer an deene Gemengen, déi ganz, ganz interessant sinn. Éischtens ass dat emol d'Kiischtefest zu Trënteng bei der Trëntenger Kierch ufangs Juli. Ech gesi meng Kolleege, d'Carole Hartmann, laacht. Si ka sech nach erënneren, wéi mer d'lescht Kéier zesummen do waren. Dat ass immens, immens flott. Et ass organiséiert vun der Trëntenger Musek. An am August gëtt et e Rendez-vous fir d'Frënn vum Reitsport zu Waldbriedemes: d'Waldbriedemes Classics, ee Weekend mat Dressurkompetitiounen an ee Weekend mat Sprangkompetitiounen.

Pour la petite histoire: Mir hunn elo hei d'Fusioun vun zwou Gemengen. An den Ugangsgesprécher waren awer och nach déi eng oder aner Gemengen, déi Interesse ugemellt haten, mee aus engem oder engem anere Grond huet dat sech herno net gemaach.

Mir stelle fest, an et ass virdru gesot ginn, dass et fir déi kleng Gemengen ëmmer méi schwierig gëtt, fir déi vill an déi divers Aufgaben ze erfëllen. Et kommen ëmmer nei Aufgaben derbäi. Ech nennen do just d'Kannerbetreuung. Ech nennen awer och d'Hëllef, fir effentlech Wunnengen ze schafen. An duerfir brauch een déi finanziell Mëtten an et brauch een och genuch Personal. Déi kleng Gemenge kënnen dat haut kaum nach – ech soe kaum nach! – zesumme schëlleren.

Fir d'DP ass kloer, dass eng Fusioun, eng Gemeengefusioun nëmme ka stattfannen, wa se vun de Bierger matgedroe gëtt. Si kann net vun uewen erof diktéiert ginn, mee d'Leit mussen kënne matschwätzen. D'Leit mussen kënnen hir Iddie mat erabrëngen. D'Leit mussen kënnen hiren Input ginn an et muss natierlech och fir d'Leit kloer sinn, wat d'Plus-value fir si vun enger Gemeng ass.

Une voix | Ganz gutt!

M. Gilles Baum (DP) | An enger Fusioun mussen natierlech déi finanziell Mëttele gebündelt ginn. Nei Projekte mussen kënnen entstoen – an de Rapporteur huet eis se hei opgezielt – an et muss natierlech méi Liewensqualitéit fir d'Leit erauskommen.

Ech wënschen där aktueller an dann natierlech där neier Gemeengefeier, déi sech no de Gemeengewalen da wäert zu fënnf an zu sechs a véier Leit am Schännerot zesummesetzen, eng glécklech Hand. An ech sinn iwwerzeugt, dass déi nei Gemeng hei e ganz, ganz staarkt Stéck Oste gëtt a vläicht, et weess ee jo net, kënnt am Laf vun de Jore bei déi nei Gemeng hei nach déi eng oder aner derbäi.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Baum. An da wier et un där honorablen Madamm Chantal Gary. Madamm Gary, Dir hutt d'Wuert.

Mme Chantal Gary (déi gréng) | Merci, Här President. Madamm Ministesch, Kolleegeinnen a Kollegen, léif Gemeengevertrieder hei op der Tribün, mir stëmmen haut d'Gesetz fir d'Gemeengefusioun tëscht Bous a Waldbriedemes. Aktuell zwou relativ kleng Gemengen, gepräagt duerch Landwirtschaft a Bëscher, déi no der Fusioun eng Fläch vu knapps 28 Quadratkilometer ausmaachen, zesummen op knapps 3.000 Awunner kommen an déi haut scho vill Gemeinsamkeiten hunn.

Et geet drëms, zesumme méi staark ze sinn, et geet drëms, Synergien ze schafen an et geet drëms, de Bierger an de Biergerinne méi a besser Déngschtleeschungen ze garantéieren a parallell och méi Lievesqualitéit ze bidden.

Als kleng Fusiounsaneekdot: de Bousser Fussball virun 13 Joer. Ech erënnere mech nach un d'Onzefriddenheeten an d'Knouteren tëschent dem Réimecher an dem Bousser Fussball, wou se sech hu missen agestoen, datt et just nach zesummen eng Zukunft fir béid Veräiner gëtt. An haut schwätzt kee méi vu Bous oder Réimech, mee haut ass et den URB, deen e perfekt Beispill vun enger gelongener Veräinsfusioun presentéiert.

Ech mengen, et geet haaptsächlech drëms, eng Kéier iwwer säin eegene Schiet ze sprangen, a wann een dat bis fäerdegbruecht huet, da maache sech eng jett nei Dieren op, mat deenen een definitiv op der gewonnener Säit ass.

Als Gréng si mer der Meenung, datt all Awunnerin an all Awunner déi beschtméiglech Offer u Servicer vun der ëffentlecher Hand zegutt hunn, an dat egal wou se wunnen. Fir dat kënnen um Terrain ëmzesetzen an ze garantéieren, brauch eng Gemeng awer eng gewësse Masse critique, eng gewësse Gréisst also.

Mat der Fusioun tëscht Bous a Waldbriedemes entstinn, wéi gesot, ganz nei Méiglechkeeten, dat virun allem duerch déi méi attraktiv Finanzen. Ech wëll hei just e puer vun den Infrastrukturprojeten, de Mobilitéitsprojeten an och d'Veräinslieden ervirhiewen. Déi aktuell Gemengegebaier sinn zum Beispill absolutt net méi um neiste Stand, sief et, wat d'Aarbechtskonditiounen fir d'Beamten, nach, wat d'Accessibilitéit fir Leit mat enger Aschränkung ugeet.

Et gëtt also héich Zäit, datt hei e modernt a funktionaalt Gemengenhais hikennt, dat dem haitege Besoin gerecht gëtt an esou natierlech och eng besser Qualitéit vum Service garantéiere kann. Esou bréngt d'Gemengefusioun och mat sech, datt an deene Services, wou haut vläicht just eng Persoun responsabel ass, der duerno op d'mannst zwou zoustänneg sinn, wat och nees zu engem méi attraktive Service client féiert.

Och bei de schouleschen Infrastrukturen entsteet e grouss zukünfteg Synergiepotenzial. Duerch Reorganisatiounsméiglechkeeten entstie méi Maison-relais- a Schoukapazitéiten esouwéi eng besser Schoulorganisatioun.

D'Mobilitéit soll méi attraktiv gestalt ginn, dat duerch den Ausbau vum Vélosréseau, der Konnexioun vun de verschiddenen Dierfer duerch flott Foussgängerweeër an et ass och e Ruffbussystem virgesinn. Et gouf och schon Terrain opkaf, fir d'Dierfer effektiv duerch flott Vélos- a Wanderweeër mateneen ze verbannen.

Als leschte Punkt géif ech dann nach gär op d'Veräinslieden agoen, wat eminent wichteg ass, fir datt en Duerf oder eng Stad leeft an d'Awunner an d'Awunnerinne sech mat hirer Gemeng verbonne fillen an engagéiert sinn. Hei schwätzen ech vun net manner wéi 30 Veräiner. Deene géllt et, adequat Infrastruktur esouwéi och eng gewësse Qualitéit ze bidden.

Ee grouss Projet, deen en vue ass, ass den Ausbau an d'Vergrësserung vum Sport- a Kulturzentrum zu Bus. Den Dëschtennis, d'Musek, an de Fussball, modern Raimlechkeete fir d'Kultur, Veräins- a

Versammlungsraum an natierlech Sportflächen, adaptéiert un d'Besoinen vun de Bierger a Biergerinnen, sollen hei Plaz fannen.

Ech kéint nach laang weiderfueren a weider Virdeeler a Synergië vu Fusiounen opzielen, mee dat sprengt haut elo hei de Kader.

Am Numm vu menger Fraktioun wëll ech awer nach alle Gemengeresponsabele vu Bous a Waldbriedemes explizit felicitéieren, datt se sech 2018 getraut hunn, op dese Wee vun enger Fusioun a vum Intérêt général ze goen, woubäi zu Waldbriedemes d'Ekippennerwee geännert huet. Esou eng Fusioun ass sécherlech net dee politesch einfachste Wee a brauch deen néidege politesche Courage.

Do dernieft geet awer och e wichtige Merci un d'Personal vu béide Gemengen, dat, wéi virdru schonn erwänt, a kleng Gemenge meeschtens just ganz kleng Kapazitéiten huet an awer déi ganz Fusiounsvorbereedungen- a Prozedure stëmmen muss, bis datt et propper leeft.

Heimat ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun an ech wënsche vill Succès fir déi spannend Zäit, déi virun der Dier steet. An natierlech nach e grouss Merci un de Rapportier fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Gary. An elo ass et um honorabelen Här Jeff Engelen.

M. Jeff Engelen (ADR) | Jo, ech wëll fir unzefänken dem Här Carlo Weber en häerzleche Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport. Et ass alles gesot. Et kann een nëmmen deenen zwou Gemenge gratuléieren zu där Initiativ, déi se geholl hunn, fir do eng Fusioun ze maachen. An ech mengen, et ass zu engem gudden Resultat komm. Da bleift mir soss näischt iwwreg, wéi hinne vill Erfolleg fir d'Zukunft ze wënschen.

Ech soen Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Engelen. An d'Wuert geet weider un d'Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, ech maachen et och dës Kéier nees kurz und bündig. Dem Rapportier e grouss Merci fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport. De Bous-Waldbriedemesser vill Courage. Ech weess, datt si nach ganz vill flott Projeten um Wee hunn, déi si wëllen zu Enn bréngen. Duerfir hinnen, wéi gesot, e gudden Courage an eng gutt Händchen. An dann ... Mir stëmmen natierlech och dësem Projet de loi zou.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Merci dem Carlo Weber fir dee gudden schrëftlechen a mëndleche Rapport. Eis Iwwerleeunge sinn nach ëmmer déi selwecht wéi virun 20 Minutten. Deementsprechend bleift och hei just nach, den Accord ze ginn an deenen zwou Gemengen alles Guddes ze wënschen.

Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Inneministesch Taina Bofferding.

Prise de position du Gouvernement

Mme Taina Bofferding, Ministre de l'Intérieur | Merci, Här President. Ech verweisen op meng mëndlechen Ausso vu virdrun. Ech bleiwe bei deem, wat ech och gesot hu mat der Fräiwëllegkeet. An ech mierken och, dass hei eng grouss Zoustëmmung an de Fraktiounen ass.

Fir de Rescht nach eng Kéier merci dann och fir dëse Rapport. An da bonne Chance deenen do uewen a super, dass Der et maacht.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Inneministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8025. Den Text steet am Document parlementaire 8025⁴.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8025 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An och dëse Projet de loi ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen uegoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Félix Eischen), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo (par M. Max Hengel), Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Mir sinn elo um Schluss vun der Sitzung ukomm. D'Chamber kennt muer de Mëtten um 14.00 Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 17.07 heures.)